

ဘာသာစကားမျိုးစုံရှိသည့် ကမ္ဘာကြီးအတွက် စလက်(စ်)ဘာ(ဂ်) ကြေငြာစာတမ်း

တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်မှုများ ရှိနေပြီး ဆက်သွယ်မှုများ ကောင်းမွန်လှသည့် ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်၌ ဘာသာစကားမျိုးစုံကို ပြောဆိုနိုင်ခြင်း၊ ကိုယ်နှင့် စကားမတူသူများနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်စွမ်းရှိခြင်းသည် အလွန်အရေးပါသည့် အရည်အချင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားတစ်မျိုးတည်းကို ပြောဆိုနိုင်ပြီး အခြားဘာသာစကားတစ်ခုကို အနည်းအကျဉ်းသိလျှင်တောင်မှ အကျိုးရှိသည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ်၌ ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မက ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောဆိုနိုင်စွမ်းသည် ကမ္ဘာ့အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုတစ်မျိုး ဖြစ်နေပါသည်။ လူကြီး၊ လူငယ် မရွေး လူတိုင်း လူတိုင်းသည် ဘာသာစကားအသစ်များ ပြောဆိုနိုင်အောင် သင်ယူခွင့်ရှိဖို့ လိုပါသည်။

သို့သော် ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်၌ သန်းပေါင်းများစွာသော လူများသည် ၎င်းတို့နှင့် ၎င်းတို့လူမျိုး၏ ကိုယ်ပိုင်ဝိသေသလက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်သည့် ၎င်းတို့၏ မိခင်ဘာသာစကားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်တို့ကို

ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်သော ကမ္ဘာပေါ်၌ အောက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေများ ဖြစ်လျက်ရှိပါသည်။

- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ပေါင်း ၁၉၃ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လူအများစုသည် ဘာသာစကား တစ်မျိုးထက်မက ပြောဆိုသူများ ဖြစ်ကြသည်။
- ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်၌ ဘာသာစကားပေါင်း (၇၀၉၇)မျိုးကို ပြောဆိုလျက် ရှိကြသည်။
- ထိုဘာသာစကားများထဲမှ (၂၄၆၄)မျိုးသည် မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်မည့် အန္တရာယ်ရှိလျက် ရှိသည်။¹
- ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်၌ လွှမ်းမိုးမှုအရှိဆုံး ဘာသာစကား (၂၃)မျိုးရှိပြီး ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ထက်ဝက်ကျော်ခန့်က ထိုဘာသာစကား (၂၃)မျိုးကို ပြောဆိုကြသည်။
- ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ (၄၀%)သည် မိမိတို့ နားလည်သော ဘာသာစကားဖြင့် ပညာသင်ခွင့် မရကြပေ။²
- ကလေးနှင့် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် လူငယ်ပေါင်း (၆၁၇) သန်း၏ စာဖတ်နိုင်စွမ်းသည် အနိမ့်ဆုံးကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်၌ မရှိကြပေ။³
- အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်ကြသူများနှင့် မိမိနေထိုင်ရာ ဒေသမှ အခြားနိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးလာသော ဒုက္ခသည်ဦးရေသည် ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်၌ (၂၄၄) သန်းရှိပြီး ယင်းတို့အနက်မှ သန်း (၂၀) သည် မိမိတို့ နေထိုင်ရာဒေသမှ ထွက်ပြေးလာသော ဒုက္ခသည်များ ဖြစ်သည်။ သန်း (၂၀)ဆိုသည့် ပမာဏသည် (၂၀၀၀)ခုနှစ်ကတည်းက ကောက်ယူထားသော စာရင်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက (၄၁%)တိုးလာခြင်းဖြစ်သည်။⁴ တစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်ကြသူများနှင့် မိမိတို့နေထိုင်ရာဒေသမှ ထွက်ပြေးလာသော ဒုက္ခသည်များအားလုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံထဲ၌ နေထိုင်ကြမည် ဆိုပါက ထိုနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ ပဉ္စမမြောက် လူဦးရေ အများဆုံး နိုင်ငံဖြစ်မည် ဖြစ်သည်။⁵

ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူအများစုသည် ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မက ပြောဆိုကြသူများဖြစ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံတော်တော်များများ၌

မရရှိကြပေ။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခွင့်တို့သည် ၎င်းတို့၏ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း သန်းပေါင်းများစွာသော လူများသည် ထိုအခွင့်အရေးကို မရကြပေ။ ဤသို့သော တရားမျှတမှု မရှိသည့် အဖြစ်မျိုး မရှိအောင် လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုသည်။ တိုင်းပြည်အသီးသီး၌ ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုနှင့်ဆိုင်သော မူဝါဒများသည် “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မက အသုံးပြုမှု”ကို အားပေးသည့် မူဝါဒများ ဖြစ်လာအောင် အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ဖို့ လိုပါသည်။

(၂၀၁၇) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၁၂) နေ့မှ (၁၇) ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသော “စလက်(စ်)ဘာ(ဂ်) ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နီးနှောဖလှယ် ဆွေးနွေးပွဲ”ရှိ **Springboard for Talent: Language Learning and Integration in a Globalized World** အချိန်ကို တက်ရောက်ခဲ့ကြသော ကျွန်ုပ်တို့သည် လူတိုင်းလူတိုင်း၌ ရှိသည့် ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးကို တန်ဖိုးထားပြီး “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု”ကို အားပေးသည့် မူဝါဒများ နိုင်ငံတိုင်း နိုင်ငံတိုင်း၌ ပြဌာန်းရန် တောင်းဆိုပါသည်။

အဓိကကျသော အကြောင်းအရာများနှင့် အချက်အလက်စုံလင်စွာ ပါဝင်သည့် စလက်(စ်)ဘာ(ဂ်) အစီရင်ခံစာနှင့် ဘလော့ဂ်များကို ဤကြေငြာစာတမ်းပါ အကြောင်းအရာများကို ထောက်ခံရန်အတွက် (၂၀၁၈)နှစ်အတွင်း အင်တာနက်ပေါ်၌ တင်ထားပေးမည် ဖြစ်သည်။

ပညာရေးကဏ္ဍ၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ နိုင်ငံသားဖြစ်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့် အရာများနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ စသည့် ကဏ္ဍများတွင် ဘာသာစကားတစ်ခုတည်းကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ အကျိုးဆက်အနေနှင့် ထိုဘာသာစကားကို ပြောဆိုနိုင်စွမ်း၊ ရေးသားဖတ်ရှုနိုင်စွမ်းမရှိသော သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူပြည်သားများသည် အခြားပြည်သူပြည်သားများနည်းတူ အခွင့်အရေးတန်းတူ မခံစားရ တော့ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ဤပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၌ “ဆင်းရဲမွဲတေမှု ပပျောက်စေရန်၊ ကမ္ဘာကြီးကို ကာကွယ်ရန်နှင့် လူသားတိုင်း ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုရှိစေရန်” အတွက် နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၃ နိုင်ငံက သဘောတူလက်ခံခဲ့ကြသည့် “ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များ”^၆ သို့ ရောက်ရှိမည် ဖြစ်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့်ဖြစ်စဉ်၌ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် ခိုင်မာပြီး တရားမျှတမှုရှိသည့် ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများအပေါ်၌ အခြေခံထားသည့် “တရားမျှတသောပညာရေးစနစ်”သည် အခြေခံကျသော လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

အခြေခံမူများ

- “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု” ဆိုသည်မှာ နေရာဒေသအသီးသီး၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နေ့စဉ် ပြောဆိုဆက်ဆံသော အခါ၌ ဘာသာစကားမျိုးစုံ အသုံးပြုခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည့်အပြင် ဘာသာစကားမျိုးစုံကို ဘာသာရပ်များ အနေနှင့် သင်ကြားခြင်းကိုလည်း ရည်ညွှန်းသည်။
- “ဘာသာစကားမျိုးစုံပြောဆိုနိုင်စွမ်း” ဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်က ဘာသာစကားများစွာကို ပြောဆိုတတ်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။
- တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ သမိုင်း၊ တည်နေရာနှင့် လူမှုစီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သော အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့ကြောင့် နေရာအနှံ့၌ “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု”ကို ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်။
- တိုင်းပြည်အသီးသီးရှိ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက တိုင်းပြည်တွင်းရှိ ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုကြသော ပြည်သူများတွက် ဒေသအလိုက် “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုသည့် ပညာရေးစနစ်”ကို အားပေးခြင်း၊ ဒေသအလိုက် ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မက အသုံးပြုမှုကို အားပေးသည့် မူဝါဒများ ချမှတ်ပေးခြင်းတို့သည် အသိပညာနှင့် ဗဟုသုတများ ဖလှယ်ခြင်း၊ ပြည်သူပြည်သားများ မိမိတို့၏ယဉ်ကျေးမှုကိုသာမက အခြားယဉ်ကျေးမှုများကိုလည်း နားလည်လာခြင်း၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်နှင့် တစ်ပြည်အကြား ဆက်ဆံရေး ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရေးတို့ကို ဖြစ်စေပါသည်။

ပညာရေးစနစ်၌ တိုင်းပြည်၏ ရုံးသုံးဘာသာစကားကိုသာမက အခြားဘာသာစကားများကိုလည်း အသုံးပြုရန် ပံ့ပိုးအားပေးသည့် ပညာရေးမူဝါဒများသည် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ပိုမိုခိုင်မာစေသည့်အပြင် ပညာရေးကဏ္ဍ၌ ရလဒ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေသည်။ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးကိုလည်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပါသည်။ “မိခင်ဘာသာစကားကိုသာမက တိုင်းပြည်၏ ရုံးသုံးဘာသာစကားနှင့် အခြားဘာသာစကားများကို

ပါတဲ့သင်ပေးသည့် ပညာရေးစနစ်”သည် အောက်ပါတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

- ကလေးသူငယ်များ အကျွမ်းကျင်ဆုံးပြောဆိုနိုင်သည့် ၎င်းတို့၏ မိခင်ဘာသာစကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်နိုင်စွမ်းရှိစေရန် အခွင့်အရေးပေးသည်။
- တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်အသီးသီး၏ ကိုယ်ပိုင်ဝိသေသလက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်သည့် ဘာသာစကားကိုသာမက အဆက်ဆက် လက်ဆင့်ကမ်းလာသော ဗဟုသုတနှင့် ယုံကြည်မှုတို့ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းနိုင် စေရန် အားပေးသည်။
- ထိုအပြင် မိမိအတွက် အကျိုးရှိစေရန်၊ အပန်းပြေလေ့လာရန်၊ မိမိတို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအတွက် အကျိုးဖြစ်စေရန် (သို့မဟုတ်) ဝင်ငွေရရှိစေသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိစေရန်အတွက် ကျောင်းသူ/သားများ ဘာသာစကား အသစ်များကို ထပ်မံသင်ယူနိုင်စေရန်အတွက် အခွင့်အရေးများကို ဖန်တီးပေးသည်။

“ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု”ကို အားပေးသည့် မူဝါဒများသည် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်အတွက် ထူးခြားပြီး အရေးပါသည့် အရင်းအမြစ် တစ်ခုဖြစ်သည့် “ဘာသာစကားမျိုးစုံရှိခြင်း”ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် အပြင် တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးကဏ္ဍများ၌ ကောင်းမွန်သော ပြောင်းလဲမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

ဘာသာစကားမျိုးစုံရှိခြင်းကို ဂုဏ်ယူစရာအဖြစ်သဘောထားပြီး အားပေးခြင်းသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးက လက်ခံထားသော စံနှုန်းတစ်ခုအနေနှင့် သတ်မှတ်ပြီး “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု”ကို လက်ခံရန်၊ ဘာသာစကားတစ်ခုကို ပြောနိုင်ခြင်း၊ မပြောနိုင်ခြင်းဟူသည့် အချက်အပေါ် အခြေခံသည့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ပပျောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊ နေရာဒေသအလိုက် ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မက အသုံးပြုခြင်းကို အားပေးသည့် မူဝါဒများ ရှိစေဖို့ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူအယောက် စီတိုင်းကိုသာမက စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်းများ၊ တက္ကသိုလ်နှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံအသီးသီးမှ အုပ်ချုပ်သူအစိုးရများကို ကျွန်ုပ်တို့က တိုက်တွန်းပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြံပြုချက်များ

တိုင်းပြည်၏ ပညာရေးမူဝါဒချမှတ်ခြင်း - တိုင်းပြည်တစ်ပြည်အတွက် အောင်မြင်သော ပညာရေးမူဝါဒကို ချမှတ်နိုင်ဖို့အတွက် ပညာရှင်များ၏ အကြံဉာဏ်၊ ဒေသခံပြည်သူများကိုယ်တိုင် တင်ပြသော အကြံပြုချက်နှင့်ဒေသခံများကိုယ်တိုင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှုတို့ လိုအပ်ပါသည်။ အကျိုးအကြောင်း ဆီလျော်မှုရှိသော၊ ရှင်းလင်းသော ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချမှတ်ခြင်းဆိုသည်မှာ -

- လက်တွေ့ကျပြီး အမှန်တကယ် အရောက်လှမ်းနိုင်မည့် ရှင်းလင်းသည့် ပန်းတိုင်များ ချမှတ်နိုင်အောင် ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းခြင်း၊
- ချမှတ်မည့် မူဝါဒတစ်ခု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ခံစားရမည့် သူတိုင်း မူဝါဒချမှတ်သည့် အဆင့်တိုင်းတွင် ပါဝင်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ အထူးသဖြင့် အဆင့်တိုင်းတွင် ဆရာဆရာမများ ပါဝင်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊
- မူကြိုအဆင့်မှ အစပြုပြီး အထက်တန်းနှင့် ကျောင်းပြီးသည့် အဆင့်အထိ သာမက ကျောင်းပြင်ပ ပညာသင်ကြားမှုနှင့် တစ်သက်လုံး ပညာသင်ယူနိုင်ဖို့အတွက်ပါ အဆင့်တိုင်း၊ အဆင့်တိုင်းအတွက် ပညာရေးမူဝါဒများ အစဉ်လိုက် ထားရှိခြင်း၊
- ဘာသာစကားများကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများ၏ မိခင်ဘာသာစကားကို သင်ယူခွင့်ပေးခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းတို့ အပါအဝင် ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော အရင်းအမြစ်များနှင့် လိုအပ်ချက်များအားလုံးကို ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ခြင်း၊

- တတ်သိနားလည်မှုကဏ္ဍနှင့်ဆိုင်သော ဦးနှောက်၏လုပ်ဆောင်ချက်ကို လေ့လာသည့် သုတေသနများနှင့် ပညာရေးကဏ္ဍနှင့်ဆိုင်သော သုတေသနများမှ ရရှိလာသော တွေ့ရှိချက်များကို မိခင်ဘာသာစကားနှင့် အခြားဘာသာစကားများ သင်ယူသည့် ကဏ္ဍအတွက် အသုံးပြုခြင်း၊
- ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာကို ပညာရေးမူဝါဒများ ချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်အတွက် အသုံးပြုခြင်း
- ချမှတ်လိုက်သော ပညာရေးမူဝါဒများကို အပြည့်အဝ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ဖို့အတွက် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များ အသင့်ရှိနေစေရန် စီစဉ်ခြင်း၊
- ချမှတ်လိုက်သော ပညာရေးမူဝါဒများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအခြေအနေတိုးတက်မှုကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းစသည်တို့ကို ဆိုလိုသည်။

သင်ကြားမှုနှင့် သင်ယူမှုကဏ္ဍ -

ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုနှင့်ဆိုင်သော မူဝါဒများဆိုသည်မှာ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပညာရေးကဏ္ဍများ၌ မည်သည့် ဘာသာစကားများကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဖော်ပြသည့် မူဝါဒများဖြစ်သည်။ ဒေသအသီးသီး၌ “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု”ကို ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ရရှိလာသော အကျိုးကျေးဇူးများကို ခံစားနိုင်ရန်အတွက် လူတိုင်းသည် ၎င်းတို့၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးလုံး ဘာသာစကားအသစ်များကို သင်ယူခွင့်ရရှိဖို့ လိုပါသည်။ ပညာရေးစနစ်၊ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာမူဝါဒနှင့် အလုပ်သမားရေးရာ မူဝါဒများသည် တိုင်းပြည်အတွင်း၌ ဘာသာစကားအများအပြားရှိခြင်းကို ကောင်းသည့်အရာတစ်ခုအဖြစ်ရှုမြင်ပြီး လူတိုင်း ဘာသာစကားတစ်ခုထက်မက သင်ယူခွင့်ရရှိဖို့လိုကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုကာ အားပေးသည့် မူဝါဒများ ဖြစ်သင့်သည်။ ကလေးသူငယ်များသာမက အရွယ်ရောက်သူများအားလုံးသည် ကျောင်းတွင်းပညာရေးနှင့် ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေးနှစ်မျိုးစလုံး၌ ၎င်းတို့၏ ဘာသာစကားစွမ်းရည်ကို တိုးတက်အောင် လုပ်နိုင်သော အခွင့်အရေးနှင့် ဘာသာစကားအသစ်များ သင်ယူနိုင်သော အခွင့်အရေး ဘဝတစ်လျှောက်လုံးလုံး၌ အမြဲ ရရှိသင့်သည်။

ရိုးရာဗဟုသုတများကိုသာမက အခြားဗဟုသုတမျိုးစုံကိုလည်း ဆည်းပူးနိုင်သည့် အပြင် ခေတ်မှီနည်းပညာများကိုလည်း ထိထိရောက်ရောက်အသုံးပြုသည့် ပညာရေးစနစ်သစ်မျိုး တိုင်းပြည်အသီးသီး၌ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် လိုအပ်လျက် ရှိသည်။ အခြားဘာသာစကားများကို ကျောင်း၊ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်တို့၌သာမက ပြင်ပ၌လည်း သင်ယူနိုင်ပါသည်။ လမ်းပေါ်၌ သာမက အိမ်၌၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံသော အခါ၌၊ အင်တာနက်ပေါ်နှင့် ဒုက္ခသည်များကို လူသားချင်းစာနာသည့် အထောက်အပံ့များပေးသည့် နေရာများ၌လည်း ဘာသာစကားများကို သင်ယူနိုင်အောင်၊ ဘာသာစကားမျိုးစုံရှိခြင်းကို လူတိုင်း အသိအမှတ်ပြုတတ်အောင် တက်တက်ကြွကြွ အားပေးနိုင်ပါသည်။

ဘာသာပြန်သည့် လုပ်ငန်းများ၊ စကားပြန်လုပ်ငန်းများ - ဘာသာစကား တစ်မျိုးထက်မက အသုံးပြုလျက်ရှိသည့် လူအဖွဲ့အစည်းများ၌ တိုင်းပြည်သားများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးရန်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ဖလှယ်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲခြင်း၊ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်သောအခါ၌ ဘာသာပြန်သည့် လုပ်ငန်းနှင့် စကားပြန်လုပ်ငန်းတို့သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ ပညာရေးကဏ္ဍ၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍနှင့် တရားဥပဒေနှင့်ဆိုင်သော ကဏ္ဍများ၌

တိုင်းသူပြည်သားများအားလုံး တန်းတူညီမျှ ပါဝင်နိုင်စေရန်အတွက် ဘာသာပြန်သည့်ကဏ္ဍ၌ ကျွမ်းကျင်သော အသိပညာရှင်များ၊ အတတ်ပညာရှင်များ၏ ဝန်ဆောင်မှုကို တိုင်းသူပြည်သားများ အားလုံး အခမဲ့ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့သော ဝန်ဆောင်မှုမျိုးကို တိုင်းသူပြည်သားများအားလုံး အခမဲ့ရရှိနိုင်စေရန် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရက လုပ်ဆောင်ပေးသင့်ပါသည်။

တောင်းဆိုချက်များ

အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်စေရန်အတွက် လုပ်ဆောင်နိုင်သူများမှာ သုတေသနပညာရှင်များ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဒေသခံများအကြား၌ လုပ်ဆောင်နေသူများ၊ လူထုအခြေပြုလူ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ မိမိတို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသူများ၊ မီဒီယာများ၊ အစိုးရများ၊ အစိုးရအရာရှိများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အထား ပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားသူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ထိန်းသိမ်းပေးသူများနှင့် ဖောင်ဒေးရှင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အယောက်စီတိုင်း အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော အရာများကို ကူညီလုပ်ဆောင်ကြရန် ကျွန်ုပ်တို့ တောင်းဆိုပါသည်။

- “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု” နှင့် “ဘာသာစကားမျိုးစုံတတ်ခြင်း” တို့အပေါ် အကောင်းမြင်ပြီး စည်းလုံးသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ပေါက်လာစေရန်အတွက် အားပေးသည့် ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ ထုံးစံများ၊ နည်းပညာများ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ရန်၊
- ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးများ လူတိုင်းရရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဘာသာစကားနှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံရှိခြင်းကို တန်ဖိုးထား အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ လူတိုင်း နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ကို တန်းတူခံစားနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရက တိုင်းသူပြည်သားများထံ သတင်း အချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေသောအခါ၌ ဒေသအလိုက် အသုံးပြုသည့် ဘာသာစကားများဖြင့် ဖြန့်ဝေပေးခြင်းတို့ကို တက်တက်ကြွကြွ အားပေးရန်၊
- ဘာသာစကားနှင့် စာပေကဏ္ဍ၌ တန်းတူအခွင့်အရေးမပေးဘဲ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ အခြေအမြစ် မရှိသော အစွဲအလမ်းများထားခြင်း၊ ဘက်လိုက်မှုများရှိခြင်း စသည့် ပြဿနာမှန်သမျှကို ဖြေရှင်းရန်၊
- လူနည်းစုများ၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်ကြသူများနှင့် ဒုက္ခသည်များသည် ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးအတွက်သာမက အနာဂတ် မျိုးဆက်များအတွက် တန်ဖိုးအလွန်ရှိသော ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သည့် အရင်းအမြစ်များစွာကို ပိုင်ဆိုင်ထားကြသူများဖြစ်ကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုရန်။

အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်စေရန်အတွက် လုပ်ဆောင်နိုင်သူများဖြစ်သည့် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသူများ အားလုံးသည် မိမိတို့ တိုင်းပြည်၏လူမှုရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်၊ တရားမျှတမှုရှိစေရန်၊ တိုင်းပြည် အကျိုးအတွက် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်စေရန်အတွက် မိမိနည်း မိမိဟန်ဖြင့် “ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကအသုံးပြုမှု” ကို လက်ခံအားပေးနိုင်ပါသည်။ ဘာသာစကား တစ်မျိုးထက်မက အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် အဖိုးတန်လှသည့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ ဗဟုသုတများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းရန် ထိုအမွေအနှစ်များ အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်တို့အတွက် ဆက်လက်တည်ရှိနေစေရန် ကျွန်ုပ်တို့ အတူတကွ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

- 1 <http://www.unesco.org/languages-atlas/>
- 2 http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/40_dont_access_education_in_a_language_they_understand-1/
- 3 UNESCO, <https://en.unesco.org/news/617-million-children-and-adolescents-not-getting-minimum-reading-and-math>
- 4 <https://www.iom.int/world-migration-report-2015>
- 5 <http://www.populationconnection.org/article/fifth-largest-country/>
- 6 <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>